

energiavirasto

3.12.2025

Webinaarisarja sähkömarkkinalain muutoksista

Joustavat liittymät

energiavirasto

Lasse Lund
Juristi

Joustavat liittymissopimukset

**Lainsäädäntö, hallituksen esitys
ja ehtojen vahvistus**

Nykytila

- Sähkömarkkinalaissa ei ole tällä hetkellä varsinaisia säännöksiä tilapäisistä tai pysyvistä joustavista liittymistä.
- Energiavirasto on neuvonut pyynnöstä joustavien liittymien suhteen.
- Päivityksessä oleviin liittymien hinnoittelumenetelmiin myös kohdat joustavien liittymien hinnoittelusta.
 - Lausunnolla Lausuntopalvelussa maanantaihin 8.12.2025 eli ensi viikon maanantaihin saakka.
- Joustavien liittymissopimusten sääntely astuu voimaan osana sähkömarkkinalain muutoksia 1.1.2026

Joustava liittymissopimus SML 20 b §

- "Tavallinen", **tilapäinen**, määräaikainen joustava liittymä
- "Verkonhaltijan **on tarjottava** joustavia liittymissopimuksia sellaisissa sähköverkkonsa osissa, joissa **sähköverkon kapasiteettia** on saatavilla **rajoitetusti** tai **ei lainkaan uusia liittymiä** tai **olemassa olevan liittymän suurentamista varten** ja joissa **liittyjän tarvitseman liittymän toteuttaminen edellyttää sähköverkon kehittämistä.**"
- Joustava liittymissopimus ei saa viivästyttää sähköverkon kehittämistä. Joustavasta liittymissopimuksesta tulee siirtyä kiinteään liittymissopimukseen sähköverkon kehittämisen myötä.
- Energiavirasto voi antaa tarkempia määräyksiä → palataan myöhemmin esityksessä.

Joustava liittymissopimus SML 20 b §

- Joustavassa liittymissopimuksessa **on mainittava**:
 - 1) enimmäisarvot kiinteälle sähkön syötölle sähköverkkoon ja sähköverkosta otolle sekä joustavasta lisäsyötön ja -oton kapasiteetista;
 - 2) kiinteään ja joustavaan syötön ja oton kapasiteettiin sovellettavien sähkönsiirron tai sähkönjakelun maksujen määrittämisperusteet;
 - 3) joustavan liittymissopimuksen voimassaoloaika ja koko pyydetyn kiinteän kapasiteetin liitännän myöntämiselle ennakoitu päivämäärä.
- Liittyjän, jolla on joustava liittymissopimus, **on asennettava** liittymään luotettavaksi todettu **tehonohjausjärjestelmä**.
- **Energiavirasto voi antaa näistä tarkempia määräyksiä.**

HE (tilapäiselle) joustavalle liittymälle

- Joustavan liittymissopimuksen tarkoituksena olisi **mahdollistaa suurempi liittymisteho myöhemmässä vaiheessa pysyvästi.**
- Verkonhaltijan **tulee julkaista liittämistä koskevat tekniset vaatimukset.**
- *Verkonhaltijan liittämistä koskevien ehtojen ja teknisten vaatimusten tulee olla avoimia, tasapuolisia sekä syrjimättömiä, ja niissä on otettava huomioon sähköjärjestelmän toimintavarmuus ja tehokkuus. (SML 20 §)*
- Verkonhaltijan tulisi määrittää teknisissä vaatimuksissa, millaista tehonohjausjärjestelmää se edellyttää liittyjältä.
- Joustavia liittymissopimuksia voitaisiin tehdä lain nojalla säännöksen voimaantulosta lähtien riippumatta siitä, onko Energiavirasto antanut momentissa tarkoitettua määräystä

Pysyvästi joustava liittymissopimus SML 20 c §

- Vaaditaan viraston lupa → pysyvä, kunnes tilanne verkossa muuttuu → voidaan peruuttaa
- Sähköverkon osissa, joissa Energiavirasto on **verkonhaltijan hakemukseen** perustuvalla päätöksellään katsonut, **ettei sähköverkon kehittäminen ole tehokkain ratkaisu**, joustavia liittymissopimuksia voidaan uusien liittymien toteuttamiseksi tai olemassa olevien liittymien suurentamiseksi liittyjän suostumuksella tehdä 20 b §:n 4 momentista poiketen pysyvinä ratkaisuinä. Päätöksessä on yksilöitävä sen perusteena olevat verkkokomponentit.

=> Hakemuksella tulee siis perustella miksei verkon kehittäminen ole tehokkain ratkaisu. Pelkkä sanallinen perustelu ei tule riittämään, vaan hakemuksen liitteellä tulee esittää laskelmia asiasta.

- Jos olosuhde muuttuu, lupa peruutetaan ja asetetaan siirtymäaika

Pysyvästi joustava liittymissopimus SML 20 c §

- Pysyvästi joustavassa liittymissopimuksessa **on mainittava**:
- 1) verkkokomponentit tai niiden yhdistelmät, joihin pysyvästi joustavan liittymissopimuksen tekeminen perustuu;
- 2) enimmäisarvot kiinteälle sähkön syötölle sähköverkkoon ja sähköverkosta otolle sekä joustavasta lisäsyötön ja -oton kapasiteetista;
- 3) kiinteään ja joustavaan syötön ja oton kapasiteettiin sovellettavien sähkönsiirron tai sähkönjakelun maksujen määrittämisperusteet;
- 4) pysyvästi joustavan liittymissopimuksen voimassaoloaika tai voimassaolon määräytymisperuste.
- Liittyjän, jolla on pysyvästi joustava liittymissopimus, **on asennettava** liittymään luotettavaksi todettu tehonohjausjärjestelmä.

Pysyvästi joustava liittymissopimus SML 20 c §

- Energiavirasto **voi verkonhaltijan tai liittyjän hakemuksesta** taikka **omasta aloitteestaan peruuttaa päätöksensä** tai **muuttaa päätöksessä** tarkoitetun sähköverkon osan ulottuvuutta, jos
 - päätöksessä tarkoitetussa sähköverkon osassa **olosuhteet ovat muuttuneet rajoituksen aiheuttaneissa verkkokomponenteissa** siten, että **päätöksen antamisen edellytykset eivät enää täyty.**
 - Energiaviraston on peruutuspäätöksessään **määrättävä** sekä verkonhaltijan että sähköverkon osan liittyjien kannalta **kohtuullinen siirtymäaika**, jonka päätyttyä **pysyvästi joustavia liittymissopimuksia ei enää saa käyttää sähköverkon osassa.**

HE pysyvälle joustavalle liittymälle

- Verkon kehittämisen tehokkuutta tarkasteltaisiin koko verkkotoiminnan ja kaikkien asiakkaiden kannalta.
- Verkon kehittäminen voitaisiin katsoa tehottomammaksi ratkaisuksi esimerkiksi silloin, jos yksittäinen liittymä tai yksittäiset liittymät **vaatisivat verkon merkittävää vahvistamista verkon syrjäisessä osassa, johon ei ole odotettavissa sijoittuvan muita verkon käyttäjiä.**
- **Päätöksen edellytysten ei tulisi kuitenkaan olla matalalla.**
- Sähköverkon osat, joissa verkon kehittämisen ei katsota olevan tehokkain ratkaisu, tulisi määritellä **sähköverkon topologiaan ja rakenteeseen perustuvien kriteerein**, eikä **maantieteellinen alue olisi tarkastelussa ratkaiseva.**

HE pysyvälle joustavalle liittymälle

- Verkonosan olosuhteita tulisi tarkastella uudestaan esimerkiksi silloin, **jos verkon rakentumisen myötä verkon kehittäminen kyseistä liittymää tai kyseisiä liittymiä varten voitaisiin katsoa tehokkaaksi ratkaisuksi.**

Joustavien liittymien ehtojen vahvistaminen

- Joustavan liittymissopimuksen yleiset ehdot kuuluvat valvontalain vahvistettavaan verkkonhaltijan liittymispalvelun ehtoihin.
- Ehto on yleinen sopimusehto, kun samaa ehtoa käytetään useammassa sopimuksessa.
- Sopimuksen yksilölliset ehdot, kuten tiedot liittyjästä, liittymispisteestä, liittymistehosta ja vastaavista kullekin sopimukselle erikseen määräytyvistä seikoista, eivät kuulu ehtojen vahvistamisvelvollisuuden piiriin.

energiavirasto

Sari Kolu
Verkkoinsinööri

Energiaviraston määräysluonnos ja soveltamisohje

Energiaviraston määräysluonnos joustavista liittymissopimuksista

Määräys-
luonnos

Soveltamis-
ohje

Kuuleminen
14.11.-
12.12.2025

Lausunto-
palvelu.fi

Määräysluonnos

MÄÄRÄYS JOUSTAVISTA LIITTYMISSOPIMUKSISTA

Energiavirasto määrää sähkömarkkinalain (588/2013) 20 b §:n 5 momentin ja 20 c §:n 5 momentin nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tätä määräystä sovelletaan sähkömarkkinalain 20 b §:n mukaisten joustavien liittymissopimusten sekä 20 c §:n mukaisten pysyvästi joustavien liittymissopimusten tarjoamiseen kantaverkossa, suurjännitteisessä jakeluverkossa ja jakeluverkossa.

Määräysluonnos

2 §

Joustavaan liittymiskapasiteettiin sovellettavien maksujen määrittämisperusteet

Verkonhaltijan on tarjottava jakeluverkkonsa käyttäjille, joilla on joustava liittymissopimus, näille soveltuvia verkkopalvelutuotteita. Pysyvästi joustavan ja joustavan liittymissopimuksen alaisille käyttöpaikoille tarjottavissa verkkopalvelutuotteissa verkkonhaltija voi käyttää kiinteällä liittymissopimuksella liitettyjen käyttöpaikkojen verkkopalvelusopimuksista poikkeavaa hinnoittelua. Hinnoittelun tulee perustua kustannuksiin ottaen huomioon joustomahdollisuudesta aiheutuvat hyödyt.

Joustavan liittymissopimuksen ja pysyvästi joustavan liittymissopimuksen alaiselle käyttöpaikalle tulee myöntää verkkopalvelun rajoituksen määrään perustuva hyvitys aktivoitua joustosta. Aktivoidun jouston hyvityksen määräytymisperusteet ja hinta tulee määritellä verkkopalveluhinnastossa ja yksilöidä näiden perusteiden soveltaminen verkkopalvelusopimuksessa. Verkonhaltijan tulee kohdella verkkoalueellaan olevia joustavien ja pysyvästi joustavien liittymissopimusten alaisia käyttöpaikkoja tasapuolisesti aktivoidun jouston hyvityksen määräytymisessä.

Määräysluonnos

3 §

Joustavan liittymissopimuksen voimassaoloaika

Joustava liittymissopimus voidaan solmia vain verkon kehittämistoimien perustelun keston ajaksi.

4 §

Siirtyminen joustavasta liittymistehosta kiinteään liittymistehoon

Joustavassa liittymissopimuksessa tulee määrittää, milloin koko liittyjän pyytämä kiinteä kapasiteetti on liittyjän käytettävissä. Mikäli liittyjän kiinteän sähkön syötön tai -oton kapasiteetti lisääntyy vaiheittain, liittymissopimuksessa tulee määrittää, milloin liittyjä saa kunkin vaiheittaisen lisäkapasiteetin käyttöönsä.

Mikäli 1 momentissa tarkoitettu liittymissopimukseen kirjattu päivämäärä kiinteään liittymissopimukseen siirtymiselle tai vaiheittaisen kapasiteetin lisääntymiselle muuttuu, verkonhaltijan on ilmoitettava liittyjälle uusi päivämäärä viivytyksettä sen jälkeen, kun päivämäärän muuttuminen on tullut verkonhaltijan tietoon. Mikäli kiinteään liittymissopimukseen siirtymisen tai kapasiteetin lisääntymisen päivämäärä viivästyy, liittyjälle on lisäksi ilmoitettava viivästyksen syy.

Määräysluonnos

5 §

Tehonohjausjärjestelmä

Verkonhaltijan on määriteltävä liittämistä koskevissa teknisissä vaatimuksissaan sähkömarkkinalain 20 b §:n 3 momentissa ja 20 c §:n 3 momentissa tarkoitetun luotettavaksi todetun tehonohjausjärjestelmän vaatimukset sekä tekninen toteutus jouston aktivoinnille.

Verkonhaltijalla on oikeus vaatia laitteiston testausta. Verkonhaltijalla on oikeus vaatia laitteiston korvaamista uudella, mikäli laitteisto ikääntyy tai vioittuu.

Määräysluonnos

6 §

Voimassaolo

Tämä määräys tulee voimaan XX.XX.2026 ja sitä sovelletaan XX.XX.2026 alkaen tehtäviin joustaviin ja pysyvästi joustaviin liittymissopimuksiin.

- **Määräyksessä:**
joustava liittymissopimus = tilapäinen, ei tarvitse lupaa
pysyvästi joustava liittymissopimus = pysyvä, tarvitsee luvan EV:lta
- Määräysluonnoksella ei ole lähdetty rajoittamaan joustavien liittymissopimusten käyttöönottoa. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että luvan käyttää pysyvästi joustavia liittymissopimuksia saisi kevein perustein.
- **HUOM! Tämä on vasta luonnos, täydentyy lausuntojen perusteella.**
- Lopullinen määräys annetaan tammikuun 2026 alkupuolella.
- Määräystä voidaan tarpeen vaatiessa myöhemmin päivittää ja täydentää

Joustavien liittymissopimusten soveltamisohje, yleistä

Selventää joustavien
liittymissopimusten
käyttöä

Voidaan päivittää
ilman kuulemista

Ei määrää

Joustavien liittymissopimusten soveltamisohje

Joustava liittymä =
tilapäinen, määräaikainen
kunnes verkon kehittäminen
on valmis, SML 20 b §

Pysyvästi joustava liittymä =
pysyvä, SML 20 c §,
vaatii luvan, 1 alue/lupa

Lupia voi hakea tammikuu
2026 alkaen

Lupahakemukset käsitellään
saapumisjärjestyksessä

Joustavien liittymissopimusten soveltamisohje, liittyjän aito ja vapaaehtoinen suostumus

Pysyvästi joustavan liittymissopimuksen tekeminen edellyttää liittyjän suostumusta. Liittyjän kieltäytyminen joustavasta liittymissopimuksesta ei oikeuta kieltäytymään liittymän toimituksesta.

Verkonhaltijan tulee pysyvästi joustavan liittymän lupaa hakiessaan osoittaa, että liittyjän suostumus on aito ja vapaaehtoisesti annettu. Mikäli liittyjälle ei tarjottaisi pysyvästi joustavan liittymissopimuksen lisäksi muuta vaihtoehtoa verkkoon liittymiseksi, suostumusta ei voida pitää vapaaehtoisesti annettuna => Kielteinen lupapäätös

Joustavien liittymissopimusten soveltamisohje, liittymismaksut

Liittyjän etu joustavan liittymissopimuksen käytöstä on nopeampi pääsy verkkoon. Joustavaan liittymissopimukseen sovelletaan siten samoja liittymismaksuja ja liittymismaksun maksuaikataulua kuin tavalliseen liittymään. Ei alennettuja liittymismaksuja.

Joustavien liittymissopimusten soveltamisohje, verkkopalvelumaksut

Verkonhaltijan on
tarjottava käyttöpaikalle
soveltuvia
verkkopalvelutuotteita

”Joustava
verkkopalvelutuote”
voi poiketa kiinteätehoisten
verkkopalvelutuotteesta

Kustannuksiin perustuva
hinnoittelu huomioiden
jouston hyödyt

”Joustava
verkkopalvelutuote”
vain joustavan liittymän
ajan

Joustavien liittymissopimusten soveltamisohje, verkkopalvelumaksut ja aktivoitu jousto

Hyvitys
aktivoidusta
joustosta

Perustuu
verkkopalvelun
rajoituksen
määrään

Joustavien liittymissopimusten soveltamisohje, voimassaoloaika

Tavallinen joustava liittymä

- Vain verkon kehittämistoimien perustellun keston ajaksi
- Ei saa viivästyttää kehittämistä

Pysyvästi joustava liittymä

- Toistaiseksi voimassa oleva
- Lupa voidaan peruuttaa, jos myöntämisperusteet eivät enää täyty

Luvan peruuttaminen

- Määrätään siirtymäaika
- EV kuulee sekä verkonhaltijaa että liittyjää

Joustavien liittymissopimusten soveltamisohje, siirtyminen kiinteään liittymistehoon

Joustavasta
kiinteäksi
kerralla tai
portaittain

Tapahtuneet
muutokset
tulee kirjata
liittymän
tietoihin

Muutoksista ja
syistä
ilmoitettava
liittyjälle

Joustavien liittymissopimusten soveltamisohje, tehonohjausjärjestelmä ja tehon ohjaus

Määrittäminen
liittämisen
teknisissä
vaatimuksissa

Valmistajan
vapaa
valinta

Oikeus
vaatia
laitteiston
testausta

Tarvittaessa
laitteiston
uusiminen

Jouston
aktivoinnin
ilmoitus

Pysyvästi joustavan liittymissopimuksen luvan hakeminen

Pysyvästi joustavan liittymissopimuksen luvan hakeminen EV asiointijärjestelmässä

Aloita uusi asia

Valitse yritys * Valitse 2.

Valitse asiointiprosessi * Valitse

Asiointin kuvaus

3. ALOITA UUSI ASIA

Yritykset ja valtuudet

Asiakkaan nimi	Y-tunnus	Valtuus *
----------------	----------	-----------

http://valtuusrekisteri.suomi.fi/sahkoverkonhaltijan_poikkeusluvan_hakeminen

Pysyvästi joustavan liittymissopimuksen luvan hakeminen EV asiointijärjestelmässä

Tallenna keskeni

Tarkista lomakkeet

Tallenna ja lähetä

Sulje, ei tallenneta

ASIAKKAAN PERUSTIEDOT

ASIAN TIEDOT

4. Hakemusta koskevan alueen tiedot

Lyhyt erittely siitä millä jännitetasolla ja mitkä verkkokomponentit tai mikä verkon osa rajoittavat kapasiteettia. ⓘ

fi='Lyhyt erittely siitä millä jännitetasolla ja mitkä verkkokomponentit tai mikä verkon osa rajoittavat kapasiteettia.' on pakollinen.[sv='En kort sp
nätet som begränsar kapaciteten' krävs.

.

5. Hakemusta koskevan alueen kapasiteetti

Hakemusta koskevan alueen tämän hetkinen kokonais kapasiteetti (MW) ⓘ

0,00

Hakemusta koskevan alueen tämän hetkinen kapasiteetin käyttöaste (%) ⓘ

0

Hakemusta koskevan alueen tämän hetkinen vapaa kapasiteetti normaalitilassa (huipunkäyttö) ⓘ

energiavirasto

Kiitos!

Lasse Lund, Sari Kolu

Kysymykset: kehittamisen.valvonta@energiavirasto.fi

Webinaarisarjan seuraavat osat:

8.12. klo 13-14.30, osa 3: Verkko- ja hankeluvat sekä luvanvaraisuus

15.12. klo 13-14.00, osa 4: Vastaukset toimialan kysymyksiin